

Sygn. akt VIII U 1889/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Gawlik Protokolant Renata Figiel
------------------------	---

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r. w Gliwicach

sprawy J. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury wcześniejszej

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 września 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ubezpieczonemu przyznaje prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych począwszy od ukończenia 60 lat życia.

(-) SSO Maria Gawlik

Sygn. akt. VIII U 1889/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 września 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu J. K. prawa do emerytury z powodu nieudokumentowania wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do takiej pracy nie zaliczono okresów zatrudnienia od 1.08.1972 do 23.04.1974r., 15.05.1976r. do 31.07.1992r. z uwagi na rozbieżności dotyczące zajmowanych stanowisk.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania spornego świadczenia. Podniósł, że spełnił wszystkie przesłanki wymagane ustawą do przyznania emerytury, a w okresach zakwestionowanych przez ZUS pracował w warunkach szczególnych, co potwierdził zakład pracy wystawiając świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Wniósł także o przesłuchanie świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy wskazał na podstawy faktyczne i prawne wydanej decyzji.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy ustalił:

Ubezpieczony J. K. urodził się (...)

W dniu 1 lipca 2014r. złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W dniu 2 września 2014r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Do okresów składkowych i nieskładkowych ZUS zaliczył ubezpieczonemu (na dzień 1 stycznia 1999r.) 26 lat, 4 miesiące i 2 dni.

Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, ZUS nie uwzględnił odwołującemu wnioskowanych przez niego okresów zatrudnienia - od 1.08.1972r. do 23.04.1974r. oraz od 15.05.1976r. do 31.07.1992r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w C., pomimo ujęcia ich w świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 1 lipca 1998r. i świadectwie pracy z 21.02.2001r. W pierwszym z ww. dokumentów wskazano, iż ubezpieczony zajmował stanowisko brygadzysty elektromontera – spawacza elektrycznego i wykonywał prace: montaż, remont i eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych oraz prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym – określone w dziale II, poz. 1, pkt 9 i w dziale XIV, poz. 12, pkt 10 wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r. (Dz. U. nr 8, poz. 43) i wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 M.. G.. i E.. z dnia 12.08.1983r. Natomiast w drugim z ww. dokumentów pracodawca określił stanowisko ubezpieczonego: elektromonter w okresach od 1.08.1972r.-23.04.1974r. i od 15.05.1976r. do 31.07.1992r., w międzyczasie odwołujący pełnił służbę wojskową- 24.04.1974r. – 14.05.1976r. W adnotacji wskazał, iż wykonywał on prace w szczególnych warunkach na stanowisku elektromonter przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej oraz przy montażu instalacji i urządzeń elektroenergetycznych określone w wykazie A, dziale II, poz. 1 pkt 9.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony po skończeniu szkoły zawodowej w kierunku elektromonter, został zatrudniony w P.E.P.W. (...) na podstawie umowy o pracę na stanowisko elektromontera-stażysty od 1.08.1972r. do 31.10.1972r. w wydziale T-4 w O., następnie od 1.11.1972r. został uznany za młodszego elektromontera. w dniu 26 marca 1974r. otrzymał kartę powołaniową do odbycia zasadniczej służby wojskowej, która trwała od 24.04.1974r. do 14.05.1976r. W dniu 15 maja 1976r. zawarł kolejną umowę o pracę z ww. zakładem na czas nieokreślony na stanowisko pomocnika elektromontera, z dokumentów zaszeregowania wynika, iż zajmował stanowisko elektromontera. Z dniem 1.01.1981r. powierzono mu obowiązki brygadzysty robót elektromontażowych na czas nieokreślony.

Praca ubezpieczonego w spornym okresie polegała na wykonywaniu robót elektromontażowych na terenie różnych budów kopalni – m.in. Z. B., Nowy W., B., w ramach brygady pracowniczej, na powierzchni kopalni lub pod ziemią, najczęściej przy rozbudowie, modernizacji lub remoncie rozdzielni 6000 V, w szybie - w pionie, w okresie świątecznym lub porze nocnej, w kanałach kablowych. Rozdzielenia była pomieszczeniem złożonym z 50 przedziałów po 1,5m szerokości, w których znajdowały się urządzenia elektryczne, zasilające kopalnię, urządzenia sterownicze, pomiarowe, wyłączniki. Praca przy rozdzielni polegała na demontażu starych urządzeń i montażu nowych, dokonaniu przyłączeń i ułożeniu kabli. Podczas pracy większość urządzeń pozostawała pod napięciem, a oddział w ruchu, stąd też wysokie było ryzyko porażenia lub śmierci pracownika. Odwołujący, tak jak większość elektromonterów posiadał uprawnienia spawalnicze, w tym elektryczne, gazowe i metali kolorowych. Był to wymóg pracodawcy wynikający z konieczności dokonywania przy robotach elektromontażowych prac spawalniczych, np. wycięciu, przyłączeniu elementów, w tym kabli. Ubezpieczony pracował w warunkach zapylenia, wysokiej temperaturze, hałasie. Z tytułu pracy ubezpieczony otrzymywał posiłki regeneracyjne i mleko.

Ubezpieczony wykonywał prace w pełnym wymiarze czasu pracy, a nawet w ponadnormatywnym czasie pracy, również w soboty i niedziele. Powierzenie obowiązków brygadzysty nie zmieniło charakteru pracy ubezpieczonego, odwołujący nie nadzorował pracowników, zmiana ta wiązała się jedynie ze zmianą warunków finansowych, z wyższym zaszeregowaniem.

Sąd ustalił nadto, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego dołączonych do akt niniejszej sprawy (koperta –k. 11 a.s.), zeznań świadków J. S. i B. M. oraz wyjaśnień odwołującego (nagranie rozprawy z dnia 26 lutego 2015r. płyta – k.20 a.s.).

Odnosnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego - Sąd dał wiarę zeznaniom świadków. W spornych okresach pracowali oni razem z ubezpieczonym w tym samym wydziale, w charakterze przełożonych i posiadali szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Zeznania świadków pokrywają i uzupełniają się wzajemnie. Nadto w pełni korespondują z twierdzeniami ubezpieczonego.

Zebrany materiał w sprawie Sąd uznał za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył:

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz ukończenie 60 lat nie były sporne. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie zaliczył

mu do takiej pracy okresu zatrudnienia od 1.08.1972r. do 31.07.1992r. w (...), pomimo przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że bez względu na nazwę zajmowanego stanowiska, ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 1.08.1974r. do 31.07.1992r.- z wyłączeniem okresu odbywania służby wojskowej - prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A, dział II, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. tj. prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

ZUS zakwestionował powyższy okres, z uwagi na treść świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wskazującego, iż ubezpieczony wykonywał w tym okresie nie tylko powyższe prace wskazane w dziale II wykazu, ale również prace spawalnicze określone w dziale XIV wykazu.

Jak wykazało jednak przeprowadzone postępowanie, ubezpieczony w spornym okresie zatrudnienia nie wykonywał pracy spawacza, tylko czynności spawalnicze integralnie związane z właściwymi pracami – robotami elektromontażowymi na terenie kopalń, które de facto zajmowały mu niewielki wycinek czasowy w zakresie 8-godzinnej normy czasu pracy. Ubezpieczony nie zajmował odrębnego stanowiska, nie był kierowany do innego wydziału, do prac stricte spawalniczych, a tak jak i większość elektromonterów posiadał uprawnienia spawalnicze, co stanowiło z resztą wymóg pracodawcy. Specyfika wykonywania takich prac dyktowała konieczność posiadania takich uprawnień. Odwołujący nie wykonywał również – jak wykazało przeprowadzone postępowanie - prac brygadzysty, powierzenie mu takich obowiązków wiązało się jedynie z możliwością wyższego zarobkowania.

Zakwalifikowanie w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych pracy ubezpieczonego jako pracy przy spawaniu wynikało prawdopodobnie z niewiedzy pracowników kadrowych z zakresu rodzaju i specyfiki prac elektromontażowych oraz chęci podkreślenia szczególnych warunków pracy ubezpieczonego.

Konkludując, okres zatrudnienia w (...) S.A. poza okresem wykonywania służby wojskowej, jako uznany przez Sąd okres pracy w warunkach szczególnych w zupełności wyczerpuje wymagany ustawowo 15-letni okres wykonywania takiej pracy.

W konsekwencji wobec faktu, że odwołujący J. W. spełnia wszystkie przesłanki konieczne do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych, Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od daty osiągnięcia wieku emerytalnego - ukończenia 60 r. życia.

SSO Maria Gawlik